

REFERAT Udvalget for Ældre, Social og Sundhed 2022-2025 d. 23-04-2024

Mødedato   Tirsdag d. 23. april 2024 kl. 16:00

Mødested   Byrådssalen, Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status Friere Rammer.....	4
PlejeGribskovs økonomi.....	7
Frigivelse af midler til tilpasning af Udsigten.....	10
Driftsformer for botilbud.....	17
Magtanvendelse på social- og sundhedsområdet 2023.....	22
Beredskabsplan ved konkurser i hjemmeplejen.....	25
Meddelelser.....	28
Elektronisk underskrift af mødeprotokol.....	29

Punkt 22: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-8-21

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at godkende dagsordenen.

Sagsfremstilling

Forud for udvalgets møder udsendes en dagsorden med det fornødne materiale til bedømmelse af de sager, der skal optages på dagsorden.

Helle Saugmann Lund (I), Pia Foght (A), Samir Maali (C), Trine Mette Egetved-Sørensen (C), Anders Gerner Frost (NG), Pernille Kromann Sams (M) og Helle Blomsterberg (V).

Lovgrundlag

LBK nr 47 af 15.01.2019 (Kommunestyrelsesloven) § 20.

Beslutning

1. Godkendt

Anders Gerner Frost (NG) deltog i mødet via en videoforbindelse.

Punkt 23: Status Friere Rammer

29.00.00-P20-1-24

Resume

Byrådet besluttede på mødet den 14. november 2023 at igangsætte et treårigt pilotprojekt ved navn Friere Rammer i PlejeGribskov. Administrationen redegør her for de første tre måneders arbejde med Friere Rammer og orienterer om den videre plan for projektet.

Sagsfremstilling

Budgetaftalen for 2024-2027 har fokus på frisættelse og friere rammer til blandt andet at drive kommunale tilbud. Tankesættet er inspireret af de igangsatte forsøg fra de kommuner, som har indgået velfærdsaftaler på ældreområdet. Inspirationen kommer ligeledes fra regeringens oplæg til ny ældrelov, der blandt andet sætter fokus på valgfrihed, selvbestemmelse, færre regler og lokale fællesskaber. Visionen for projektet Friere Rammer er at skabe mere tid til kerneopgaven, øge borger- og medarbejdertrivselen samt skabe en unik profil for PlejeGribskov.

Der arbejdes i syv spor:

- Styrkelse af faggrupper
- Borgerfællesskaber og indflydelse
- Selvplanlægning
- Nye måder at samarbejde på /MED
- Ensartet dokumentationspraksis
- Optimering af driftsområder
- Borger- og medarbejdertrivsel

Alle enheder i PlejeGribskov vil deltage i projektet, det vil sige Trongården, Helsingegården, Gribskov Rehabilitering, Trongårdsbakken og driftsområderne Mad og Måltider, Intern Service og vaskeri.

Projektet er organiseret med en styregruppe, der løbende sætter den overordnede ramme for projektets aktiviteter. Projektet har derudover tilknyttet en fast projektleder to dage om ugen. PlejeGribskov kobler desuden en tovholder på de aktiviteter, der foregår i driften, og som understøtter de inddragende processer i de konkrete afprøvninger.

Aktiviteter i det første kvartal 2024

I løbet af det første kvartal 2024 blev der fokuseret på at konkretisere projektbeskrivelsen og planlægge indledende aktiviteter. Der blev udviklet metoder til medarbejderinddragelse og defineret en tilgang til "laboratorier", som er små, hurtige afprøvninger designet til at skabe betydelige ændringer og effekter.

Der er blevet arbejdet med fire konkrete aktiviteter:

Spor 7 Borger- og medarbejdertrivsel - Færre fald

Mål: Reduktion af faldskader omkring sengeområder.

Aktiviteter: Medarbejdere på Solstien har deltaget i to laboratorier for at identificere problemer og udvikle potentielle løsninger, der kan reducere fald. To løsningsforslag er blevet udviklet, hvoraf det ene er under afprøvning.

Prøvehandling: Test af en ny sengetype, der kan sænkes til 7 cm over gulvet med en blød sengehest til en faldtruet borger. Prøvehandlingen bliver koblet til prøv-det-af-puljen, som er en pulje, der blandt andet understøtter afprøvning af ny teknologi.

Spor 7 Borger- og medarbejdertrivsel - Mere bevægelse:

Mål: Øge bevægelsen for sengeliggende borgere på Gribskov Rehabilitering. Der er fokus på gruppen af borgere med lav fysisk kapacitet. Det forventes, at denne gruppe af borgere vil opnå en række fysiske og sociale gevinster.

Aktiviteter: Medarbejdere på Gribskov Rehabilitering har deltaget i to laboratorier for at identificere problemer og udvikle potentielle løsninger, der motiverer sengeliggende til mere bevægelse. To løsningsforslag er blevet udviklet, hvoraf det ene er under afprøvning.

Prøvehandling: En sengecykel bliver koblet til en sensor og en skærm, der giver borgeren en fornemmelse af at cykle på vejen, for eksempel en tur rundt i København eller en etape i Tour de France. Samtidig vil der være endnu en cykel i rummet, som en pårørende eller en besøgsven kan bruge. Prøvehandlingen bliver koblet til prøv-det-af-puljen.

Spor 2 Borgerfællesskaber og indflydelse - Fællesskaber:

Mål: At tilbyde et forum for familier og venner til borgere på Solstien, hvor de kan udveksle erfaringer og opnå viden om demens samt finde opbakning fra andre i lignende situationer.

Aktivitet: Solstien på Helsingegården har initieret en støttegruppe for familie og venner til beboere med demens. Gruppen fungerer som et samlingspunkt, hvor de pårørende kan dele erfaringer, frustrationer og idéer til at tackle hverdagen med en nærtstående med demens.

Prøvehandling: Støttegruppen har mødtes to gange og har givet pårørende en platform til at udveksle erfaringer og udfordringer. Disse møder bidrager til at mindske den psykologiske, sociale og fysiske belastning, som pårørende ofte står overfor.

Spor 3 - Selvplanlægning Ønskeplaner:

Mål: At skabe attraktive arbejdspladser, der imødekommer behovet for balance mellem arbejds- og privatliv samt de skiftende behov gennem et arbejdsliv. Ønskeplaner forventes at motivere flere medarbejdere til at øge deres arbejdstid, forbedre fremmødet og højne kvaliteten af hjælp og støtte til beboerne. Samtidig sigtes der mod bedre at imødekomme beboernes varierende behov for hjælp og støtte døgnet rundt.

Aktiviteter: I samarbejde med medarbejderne afprøves nye og fleksible måder at planlægge vagter på. Der lægges vægt på selvplanlægning, hvor man bevæger sig væk fra faste vagtrotationer. Initiativet er blandt andet startet på baggrund af medarbejdernes ønske om større indflydelse på eget arbejdsliv, som udtrykt i trivselsundersøgelsen.

Prøvehandling: Medarbejderne har testet en vagtplanlægning, hvor en kunstig intelligens har udarbejdet et udkast til den optimale vagtplan. Medarbejderne mødes efterfølgende for at færdiggøre vagtplanerne. Systemet vil blive afprøvet hen over sommeren, hvorefter det vil blive vurderet, hvornår det kan implementeres fuldt ud. Ønskeplanlægning forventes opstartet efter sommerferien, og teamsene er klar til at byde ind i ønskevagter, når alle har vænnet sig til nyt system og de nye muligheder.

Planlagte aktiviteter i andet kvartal 2024

I andet kvartal er der planlagt følgende aktiviteter:

Ting vi kan stoppe med:

Medarbejdere fra forskellige afdelinger mødes for at vurdere, om tiden i driften anvendes korrekt. Dette inkluderer at identificere opgaver, der ikke længere er meningsfulde eller værdiskabende, samt opgaver, som man tror, man skal udføre, men som kan undværes.

Optimere driftsområder:

PlejeGribskov varetager i dag de fleste driftsområder, såsom måltider, vaskeri, grønne områder og rengøring, på traditionel vis. I en række laboratorier vil medarbejdere fra Mad og Måltider arbejde på at optimere disse opgaver og udføre dem på nye måder. Det kan for eksempel være ved at inddrage borgerne i processerne, ikke kun som modtagere af service, men også som aktive deltagere, hvilket kan skabe en følelse af ejerskab og samhørighed. Dette kan fx være som deltagere i at gøre grøntsager klar.

Den videre plan for Friere Rammer:

Før sommerferien vil der blive afholdt en workshop for at gøre status over det første halve år af projektet. Det vil være en mulighed for at reflektere over de opnåede resultater og justere kursen for at sikre, at projektet fortsat er i tråd med PlejeGribskops vision. Deltagerne vil kunne dele succeser, udfordringer og bedste praksisser, og deltage i den videre planlægning af projektet, der kører til og med 2026.

Lederuddannelse:

Uddannelse i forbedringsmodellen: Alle ledere i PlejeGribskov deltager i en uddannelse, hvor aktiviteterne i Friere Rammer anvendes som cases. Uddannelsen i forbedringsmodellen vil udstyre lederne med nye værktøjer til at lede forandringsprocesser.

MasterClass: Alle ledere i PlejeGribskov deltager i en fælles uddannelse, hvor metoderne i Friere Rammer ligeledes anvendes som cases. MasterClass-programmet vil yderligere styrke lederkompetencerne ved at fokusere på strategisk ledelse og innovation.

Senior- og Ældrerådet

Rådet orienteres løbende om arbejdet. Det er planen at sikre kobling til rådet og Centerråd samt få input og deltagelse blandet andet omkring samarbejdet med familier og introduktion til plejecenter for nye beboere og deres familier.

Høringssvar fra Senior- og Ældrerådet tilføjet ved protokollering

Senior- & Ældrerådet støtter projektet Friere rammer for PlejeGribskov, da det er vigtigt at skabe mere tid til kerneopgaven og øge trivslen for borgere og medarbejdere.

I forhold til den økonomiske styring af PlejeGribskov, mener Rådet, at det er vigtigt at tage højde for de særlige udfordringer, der er forbundet med pleje af borgere med demens. Det er afgørende, at der er tilstrækkelige ressourcer til rådighed for at sikre, at disse borgere får den nødvendige pleje og støtte.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Punkt 24: PlejeGribskovs økonomi

27.42.04-A00-1-23

Resume

Byrådet besluttede den 14. november 2023 projektet Friere rammer for PlejeGribskov. Udvalget for Ældre, Social og Sundhed får i denne sag oplæg til, hvordan friere rammer kan inkludere forenklet økonomisk styring af PlejeGribskov samt opfølgning på budgetaftalens element om at se på det økonomiske afsæt imellem de kommunale og private plejecenterleverandører. Sagen forelægges for at få udvalgets input til det videre arbejde frem mod Budgetopfølgning 1.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at give input til administrationens videre arbejde med en forenklet økonomisk ramme og styring af PlejeGribskov under Friere rammer.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i november 2023 projektet Friere rammer for drift af PlejeGribskov, herunder de kommunale plejecentre Helsingegården og Trongården. Projektet er 3-årigt og har som vision at skabe mere tid til kerneopgaven samt øge trivslen for borgere og medarbejdere. Den økonomiske ramme var ikke en del af oplægget til projektet Friere rammer. Byrådet bad i budgetaftalen om en analyse af det økonomiske afsæt for kommunal plejecenterdrift og øvrige leverandører.

Administrationen præsenterer i det følgende kort skitse til analysen og beskriver muligheder for en fremtidig økonomisk styring af PlejeGribskov. Formålet er at få udvalgets input til det videre arbejde med analysen, og hvordan indretning af den økonomiske styring under friere rammer i PlejeGribskov skal være i fremtiden.

Skitse til analyse af det økonomiske afsæt for drift af kommunale og private plejecentre jf. Budgetaftalen

Det fremgår af budgetaftalen at:

"Vi arbejder med udvikling af vores plejecentre - private, friplejehjem og kommunale plejecentre. I forhold til de kommunale plejecentre skal vi se på mulighederne for at styrke indsatsen i forhold til borgere med særlige behov, stigende kompleksitet samt frisættelse koblet på regeringens planer om en ny ældrelov. I den kommende periode skal det økonomiske afsæt imellem de kommunale og øvrige leverandører analyseres".

Rammerne på plejecentrene - afsæt til analysen

I dag er der samme serviceniveau og kriterier for plejeboliger på alle kommunens plejecentre - private såvel som kommunalt drevne. Det betyder, at alle beboere er visiteret til plejebolig og skal modtage pleje og omsorg døgnet rundt, ligesom aktivitet, sygepleje og træning er en del af den indsatsvifte, som plejecentrene skal kunne levere. Borgere med demens findes på alle plejecentre, ligesom borgernes funktionsniveau kan være varierende over tid og med forskellig kompleksitet.

Imidlertid har Gribskov kommune ligesom de fleste andre kommuner indrettet særlige afsnit for borgere med svær demens, hvor indretningen betyder, at der kan skabes mere rolige rammer og afskærmning for borgere, der er hårdt ramt af demenssygdom. I Gribskov er de demensvenlige/særlige pladser placeret på Helsingegården (Solstien 16 pladser) og Trongården (Skrænten 17 pladser). Derudover modtager plejecenteret Dagmarsminde udelukkende borgere med demens (friplejecentre bestemmer selv hvilke borgere, der tilbydes plads, når borger er visiteret til plejehjem enten i Gribskov eller hjemkommune). Der er ikke etableret særlige demensvenlige pladser/afskærmede pladser på kommunens øvrige plejecentre eller friplejecentre.

Udover borgersammensætning på plejecentrene er der også en række andre faktorer, der kan indgå i en analyse af rammerne for plejecenterdrift.

Det kan være:

- uddannelsesforpligtelser
- kapacitet og pladser
- afregning og styring
- økonomi
- mulighed for tilkøb/mersalg mv.

Administrationen uddyber skitse til analysen på mødet.

Muligheder fremadrettet

Administrationen anbefaler, at der sker en forenkling af den økonomiske ramme og afregning i regi af friere rammer for PlejeGribskov, så den ligner den, der gælder for øvrige plejecentre. Samtidig kan der tages højde for, at kommunens særlige demensafsnit drives på de kommunale plejecentre.

De udliciterede plejecentre har med det nye udbud fået en forenklet takststruktur. Samtidig er beslutninger om at tilpasse plejen til den enkelte borger lagt ud til plejecentrene med den viden og kendskab, som plejecenteret har til den enkelte borger. Det samme gør sig gældende for borgere fra Gribskov, der bor på friplejecentre i Gribskov kommune. Hvis der indføres samme model på de kommunale plejecentre, kan der gennemføres en mere hensigtsmæssig normering og kompetencefordeling på almindelige /somatiske plejepladser og de særlige skærmede demensvenlige pladser, samtidig med at der skabes mere plads til faglighed tæt på beboerne. Det kunne f.eks. ske ved at indrette få differentierede døgntakster, som tager højde for borgernes forskellige funktionsniveauer og placering af de demensvenlige / særlige pladser på Trongården og Helsingegården.

Videre proces

Udvalget bedes afgive input til administrationens videre arbejde med analyse og en forenklet økonomisk ramme og styring af PlejeGribskov under Friere rammer. Administrationen tager udvalgets input med i det videre arbejde frem mod Budgetopfølgning 1.

Høringssvar fra Senior- og Ældrerådet tilføjet ved protokollering

Senior- & Ældrerådet støtter administrationens forslag om at indføre en tre-takst-model med en fast samlet døgntakst for hhv. almindelige somatiske plejehjemspladser for borgere med og uden demens samt en særlig takst for borgere på skærmede demensvenlige afdelinger. Dette vil give mulighed for en mere hensigtsmæssig normering og kompetencefordeling, som kan bidrage til at forbedre kvaliteten af plejen.

Endelig vil Rådet understrege vigtigheden af at sikre, at de rette kompetencer og ressourcer er til stede på de rette afdelinger. Dette er afgørende for at kunne levere en høj kvalitet af pleje og for at kunne rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere.

Lovgrundlag

Almenboligloven nr. 374 af 1. januar 2024 §§ 5, stk. 5, 54, stk. 1 og 54 a, stk. 1 og 2.

Serviceoven nr. 573 af 15. april 2024 §§ 174 og 192

Økonomi

Ændringer i budget og afregning for PlejeGribskov forudsættes afholdt indenfor Ældre, Social og Sundhedsudvalgets pleje og træningsramme.

Sammenhæng med Udviklingspolitikken - Vores Gribskov

I regi af Friere rammer indgår at øge borger og medarbejder trivsel som understøtter udviklingspolitikken ambition om at møde borgerne, hvor borgerne er.

Beslutning

1. Input givet

Punkt 25: Frigivelse af midler til tilpasning af Udsigten

82.00.00-G01-5-24

Resume

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed skal vurdere behovet for, at det tidligere Plejecenter Udsigten tages i anvendelse til målgrupper på socialområdet.

Desuden handler sagen om finansiering af ombygning og tilpasning af Udsigten til formålet, hvor der er behov for, at der bevilges og frigives en anlægsramme på 10 mio. kr., finansieret af et lån optaget på baggrund af den særlige låneadgang, som Gribskov Kommune har fået tilsagn om.

Anlægsinvesteringen skal bidrage til at nedbringe udgifterne til botilbud, som tidligere har været omtalt i 2. behandlingen af budgettet, henholdsvis i Byrådet den 10. oktober 2023 og i Udvalget for Ældre, Social og Sundhed den 28. november 2023.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed og Økonomiudvalget at anbefale Byrådet at beslutte

1. at Udsigten anvendes til målgrupper på socialområdet
2. at afsætte, bevilge og frigive 10 mio. kr. til anlæg bestående af ombygning og indfrielse af restgæld
3. at afsætte og godkende låneramme på 10 mio. kr. af det ekstraordinære lånetilsagn, Gribskov Kommune er blevet tildelt

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet besluttede på sit møde den 2. maj 2023, at Plejecentret Udsigten skulle lukke med udgangen af februar måned 2024.

De 28 boliger på Udsigten anvendes derfor ikke længere til plejeboliger, og de seks plejeboliger, der i en periode er blevet anvendt som midlertidige pladser, er ligeledes rømmet. 12 af boligerne på Udsigten anvendes på nuværende tidspunkt til boligplacering af ukrainere, og 4 af boligerne er indrettet som akutboliger på socialområdet.

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed godkendte den 22. august 2023 en revideret økonomisk handleplan for socialområdet. En af de nye aktiviteter i handleplanen var at oprette nye kommunale tilbud, der understøtter en tilpasning af tilbudsviften for botilbud og boliger til kommunens aktuelle behov. I denne sag skal Byrådet træffe beslutning om at anvende Udsigten til at huse de nye kommunale tilbud. Byrådet skal også træffe beslutning om at frigive midler til den ombygning det kræver, at indrette botilbud i det tidligere plejecenter og om varig finansiering af ombygningen.

Faktuelle forhold

Udsigten – et bygningskompleks med fleksible anvendelsesmuligheder

Plejecentret Udsigten rummer 28 boliger og er beliggende i Blistrup på Kirkevej 35 A-D, jf. bilag 1, hvor bygningskomplekset er vist på flyfoto og i snittegning.

Udsigten er bygget i flere omgange, hvor A er ældst og D er yngst. Terrænet hælder, så A ligger højest, og D ligger lavest. Det betyder, at bygningskomplekset indeholder fire etageplaner, der er benævnt etage 0, 1, 2 og 3. Servicearealerne er overvejende i bygning B.

De 28 boliger fordeler sig således på etager og bygninger:

Bygning	A	B	C	D	Sum
Etage					
3	4	4			8
2	3		5		8
1			5	3	8
0				4	4
I alt	7	4	10	7	28

Det ses af tabellen, at der er i alt 7 boligklynger/gangafsnit med 3-5 boliger i hver af dem. Boligklyngerne kan kombineres på forskellig vis afhængigt af, om bygningen underinddeles 'vandret' eller 'lodret'. Det betyder, at bygningskomplekset med sine kombinationsmuligheder rummer en fleksibilitet, som gør, at bygningskomplekset vil kunne tilpasses i takt med, at behovene ændrer sig.

Der er 3 'hovedindgange' ud mod p-pladsen øst for bygningskomplekset. Disse indgange befinder sig mellem bygning A og B, mellem bygning B og C (med elevator) og mellem bygning C og D (ligeledes med elevator). Der er niveaufri adgang til alle tre hovedindgange.

Boligerne er alle forsynet med eget bad, toilet og (te-)køkken. Boligerne i de ældste bygninger, A og B, er mindst. Fire af boligerne i bygning D er toværelses boliger.

12 af boligerne på Udsigten anvendes i dag til boligplacering af ukrainere, og 4 af boligerne anvendes som akutboliger på socialområdet. Der er foretaget ændringer af adgangskontrol/nøglebrikker, så Udsigten kan anvendes til ukrainere og akutboliger på socialområdet på samme tid.

Fremtidigt brug af Udsigten

Bygningen, der huser det nuværende "Udsigten", rummer mulighed for at etablere botilbud for flere forskellige målgrupper, som Gribskov Kommune mangler pladser til.

Administrationen har gennemført en analyse af, hvilke målgrupper der mangler pladser til:

- Borgere med et udtalt støttebehov i et længerevarende botilbud og en høj normering på 1-2 medarbejdere i alle døgnets timer og skærmning fra omgivelserne, i enkeltmandstilbud efter Servicelovens §108
- Borgere med autismespektrumforstyrrelser, som har behov for en midlertidig indsats i botilbud efter Servicelovens §107, for at blive klar til at klare sig i egen bolig.
- Borgere, som er klar til udslusning fra botilbud eller herberg eller som er i målgruppe for en akutbolig.

Udsigten kan indrettes til at huse både enkeltmandstilbud og midlertidigt botilbud. Bygning A og B er velegnede for borgere med autismespektrumforstyrrelser, og særligt bygning D er velegnet for borgere, der har brug for stor grad af skærmning og høj normering af medarbejdere.

Kommunen kan etablere og udvide botilbuddene i flere faser, efterhånden som borgere bliver klar til at flytte ind i tilbuddet.

I første fase bliver bygning A og B taget i brug som midlertidigt botilbud for mennesker med autisme. I anden fase bliver bygning D taget i brug som enkeltmandstilbud, og antallet af pladser i det midlertidige botilbud bliver udvidet. De ledige boliger bliver indtil bygningen er fuldt taget i brug til botilbud, beboet af ukrainere og borgere, der er klar til udslusning fra botilbud eller herberg, eller er i målgruppe for en akutbolig.

Midlertidigt botilbud for yngre voksne med autismespektrumforstyrrelser

Antallet af børn og unge med en autismediagnose er steget markant gennem de seneste 10 år. Fra 2013 til 2023 er antallet af børn i Gribskov Kommune, der har en autismediagnose, mere end 4-doblet. 8 kendte voksne borgere, der var børn i 2013 forventes at få behov for et midlertidigt botilbud målrettet autisme inden for de kommende 2 år.

Behovsanalyse fra socialområdet viser, at kommunen primært har behov for pladser til borgere med autisme, der har behov for 15-20 borgerrettede timer pr. uge.

Administrationen forventer, at den store stigning i antallet af børn og unge med en autismediagnose, vil øge behovet for antallet af pladser målrettet unge voksne med autisme, efterhånden som flere af disse børn bliver voksne. Formålet med tilbuddet er at skabe flere pladser til en stigende gruppe af borgere, som har brug for støtte i flere af de vågne timer. Tilbud som dette er der efterspørgsel på, og det er vanskeligt at få en plads hos andre kommuner eller hos private tilbud.

Målgruppen for botilbuddet er yngre voksne med autismespektrumforstyrrelser, som er normalt begavede til lettere nedsat kognitivt funktionsniveau.

Klubværelser til brug som akutboliger eller udslusning

For mange borgere, der kan klare sig i egen bolig, kommer på herberg. Boligproblematikken kan ikke løses hurtigt af boligvisitationen, da boligvisitationen ikke har boliger med anvisningsret i kategorien "særligt billige boliger" og meget få boliger i kategorien "billige boliger". Akutboliger kan være et kortsigtet alternativ til herberg, mens borgeren får hjælp til at finde en bolig enten af boligvisitationen eller af støtte- og kontaktperson, som socialområdet bevilger til formålet. I november 2023 var 3-4 konkrete borgere i målgruppe til en akutbolig i Udsigten. I april 2024 er 10 borgere i målgruppe.

Formålet med etablering af akutboliger er at skabe et tilbud til borgere, som er hjemløse, eller som er i fare for at blive det, og som ellers ville være nødsaget til at bo på et herberg eller på gaden. Et tilbud i lokalområdet giver den bedste mulighed for en helhedsorienteret indsats for borgeren på tværs af jobcenter (forsørgelse, evt. beskæftigelse) og socialområdet (støttebehov), og dermed de bedste forudsætninger for at afhjælpe borgerens ustabile livssituation. Formålet er også at reducere udgiften forbundet med at have borgere indskrevet på et herberg.

Målgruppen for akutboliger er hjemløse borgere uden et problematisk forbrug af rusmidler.

Voksen socialområdet oplever i øget grad for lange ophold i midlertidigt botilbud og på herberg, fordi borgeren ikke kan finde en bolig. Formålet med udslusningsboliger er at skabe et tilbud til borgere, som er på vej i egen bolig efter at have boet i botilbud eller på herberg, men som har brug for en periode med udslusning og socialpædagogisk støtte. Tilbud som

dette er der efterspørgsel på, og det sker, at borgeren ender med at bo længere tid på et dyrt botilbud eller på herberg, end der egentligt er behov for.

16 borgere var i målgruppe for udslusningsbolig i november 2023. 17 borgere er i målgruppe for en udslusningsbolig i april 2024.

Målgruppen er borgere, som er klar til at blive udsluset fra midlertidige botilbud eller herberg, og som ikke har et problematisk forbrug af rusmidler.

Enkeltmandstilbud

Gribskov Kommune har en lille gruppe af borgere, der ikke kan profitere af en indsats i et længerevarende botilbud sammen med andre borgere. Borgerne har behov for 1:1 eller 2:1 støtte i alle de vågne timer og behov for en vågen nattevagt. Når behovet for en plads opstår, er det kun undtagelsesvist muligt at købe sådanne pladser hos andre kommuner eller i private tilbud. I april 2024 er 1-2 borgere, som ikke allerede er i et andet tilbud, i målgruppen.

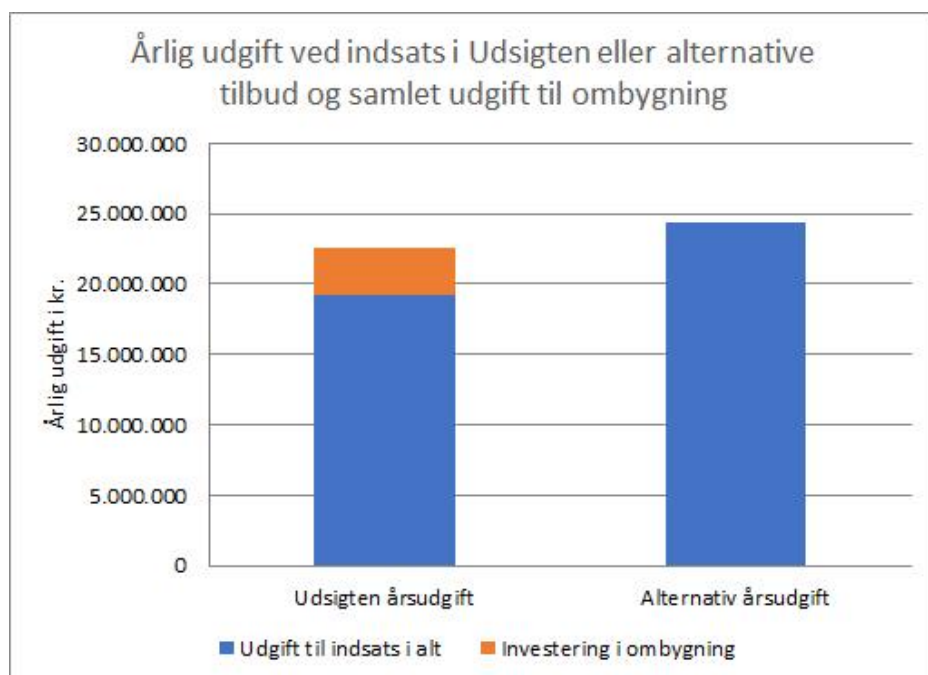
Formålet med tilbuddet er at skabe et tilbud til borgeren, som imødekommer borgerens omfattende støtte- og plejebehov, og som ikke er mere dyrt at drive selv, end det kan købes eksternt. Det gælder borgere, der har et omfattende og vedvarende støttebehov.

Målgruppen er borgere med svær udviklingshæmning i tillæg til psykiatriske diagnoser og evt. udadreagerende adfærd.

Ombygning og økonomi

De seneste fire år er udgifterne til pladser i botilbud steget med godt 10 mio. kr. om året. Det sker på trods af, at antallet af borgere, der bor i botilbud, ligger stabilt. Tilbuddene i Udsigten skal bidrage til at sænke udgifterne til botilbud.

Administrationen har foretaget beregninger af udgifterne til at drive sociale tilbud i Udsigten. Ud fra en totaløkonomisk betragtning er udgifterne til at etablere og drive sociale tilbud i Udsigten betydeligt lavere end udgifterne ved at indkøbe pladserne eksternt. Besparelsen overstiger betydeligt udgifterne til at udføre de nødvendige ombygninger på bygningerne.

Figuren herover viser forskellen i udgifter ved at drive sociale tilbud i Udsigten og indkøbe pladserne eksternt. Figuren viser, at med en investering i ombygninger for 3,3 mio. kr., vil de samlede årlige driftsudgifter på socialområdet kunne sænkes med over 5 mio. kr. Dette gælder, når alle boligerne i Udsigten rummer tilbud og boliger målrettet socialområdet.

Ombygning

Administrationen har fået foretaget en arkitektfaglig vurdering af mulighederne for at ombygge og tilpasse Udsigten til de nævnte målgrupper. I bilag 2 ses en oversigt over opstillet budget, der viser, at de samlede, estimerede ombygningsudgifter er på 3,3 mio. kr.

Plan for finansiering

Tilpasningen/ombygningen sker i løbet af 2024 og forventes at udgøre 3,3 mio. kr. Dertil vil der skulle indfries restgæld på 6,1 mio. kr. på lånet i plejecentret Udsigten. Det er nødvendigt at indfri det eksisterende lån, da det er betinget af, at bygningen anvendes som almene boliger. Det er ikke lovligt at etablere botilbud efter Servicelovens §107 og 108 i almene boliger. Når det eksisterende lån er indfriet, ophører betingelsen om, at bygningen skal anvendes til almene boliger.

Som omtalt i 2. behandlingen af budget 2024-2027 har GK fået tilsagn om særlig låneadgang på 10 mio. kr. fra den statslige lånepulje afsat til at nedbringe de kommunale omkostninger til botilbudsområdet.

Administrationen anbefaler, at ombygningsudgifter og indfrielse af restgæld finansieres af låneadgangen. Alternativt kan udgiften finansieres helt eller delvist af kassebeholdningen

Det er en præmis for tilsagn om lånedispensation fra lånepuljen til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet, at ombygningen skal være afsluttet inden udgangen af 2024, og at ombygningen sker for at etablere botilbud efter Servicelovens §107 og 108.

Høringssvar

Handicaprådet har behandlet sagen på sit møde d. 15. april 2024 og har protokolleret følgende:

Handicaprådet finder, at ombygningen er en rigtig god ide, og synes godt om de nye planer for Plejecenter Udsigten. Handicaprådet forventer at blive taget med på råd undervejs i processen.

Administrationens anbefaling

Administrationen foreslår at omdanne Udsigten til sociale botilbud samt akut- og udslusningsboliger i to faser. Dette tager højde for det nuværende behov for at kunne huse de ukrainske flygtninge.

Fase 1 kan sættes i gang allerede i 2024. Hvornår fase 2 kan sættes i gang, afhænger af behovet for boligplacering af ukrainske flygtninge.

Høringssvar fra Senior- og Ældrerådet tilføjet ved protokollering

Senior- & Ældrerådet støtter planen om at anvende Udsigten til målgrupper på Socialområdet det er en vigtig og nødvendig indsats for at imødekomme behovene for vores borgere, især de mest udsatte.

Ved at omdanne Udsigten til sociale tilbud og boliger, kan Gribskov Kommune undgå at købe dyre pladser i andre kommuners tilbud eller i private tilbud, hvilket er en økonomisk gevinst.

Senior- & Ældrerådet vil dog anbefale, at der afholdes et borgermøde for de omkring boende borgere, **før** projektet igangsættes. Det er vigtigt, at borgerne i vores kommune føler sig hørt og inddraget i beslutningsprocesserne.

Et borgermøde vil give mulighed for at præsentere planerne for Udsigten, og det vil give borgerne mulighed for at stille spørgsmål og udtrykke eventuelle bekymringer.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om social service (Serviceloven). LBK nr. 67 af den 22. januar 2024, særligt §§ 107, 108, 110 og 163a

Økonomi

Jf. sagsfremstilling.

Beslutning

1.-2. Anbefalet

Ændringsforslag fra Der Konservative Folkeparti og Liberal Alliance til indstillingens punkt 3

C og I anbefaler, at Økonomiudvalget undersøger om hele eller dele af finansieringen kan tages af kassebeholdningen i stedet for at optage lån. Det anbefales dertil at undersøge, om anlægsrammen kan holdes.

For: C, I (3)

Imod: NG, A, V, M (4)

Ændringsforslag ikke tiltrådt.

Ændringsforslag fra Nytgribskov, Socialdemokratiet, Moderaterne og Venstre til indstillingens punkt 3

NG, A, M og V stiller forslag om, at punkt 3 sendes videre uden anbefaling.

For: NG, A, V, M (4)

Imod: C, I (3)

Ændringsforslag tiltrådt.

Ovenstående betyder, at sagen sendes videre til behandling i Økonomiudvalget uden anbefaling på punkt 3.

Resumé rettet i forbindelse med protokollering, så den korrekte version går videre til behandling i Økonomiudvalg og Byråd.

Bilag

Bilag 2 ÆSS 23.04.24 Estimererede byggeudgifter, Udsigten

Bilag 1 ÆSS 23.04.2024 Placering af bygningerne på Udsigten - Kirkevej 35 A-D (002)

Punkt 26: Driftsformer for botilbud

27.03.40-G01-1-24

Resume

I denne sag får udvalget en oversigt over de kendte driftsformer for botilbud til voksne borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Sagen handler især om driftsformerne kommunal drift, udlicitering og privat ejerskab. Sagen beskriver de særlige forhold ved hver af dem. Formålet med sagen er, at Udvalget for Ældre, Social og Sundhed giver input til, hvordan administrationen skal arbejde videre med at udvikle driftsformer for kommunens botilbud.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed,

1. at give input til administrationens videre arbejde med udvikling af driftsformer i botilbud.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed har bedt administrationen om at forelægge to sager om drift og økonomi i kommunens botilbud til voksne borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Den ene sag handler om mulighederne for at udvikle på driftsformerne for kommunens botilbud. Altså en sag om kommunal og privat drift af botilbud. Denne sag får udvalget i nærværende dagsordenspunkt.

Den anden sag handler om takstberegninger og budgetter for botilbuddene. Administrationen forbereder en sag om de vigtigste elementer i botilbuddenes takster og budgetter samt om krav i lovgivning og i KKR rammeaftalen. Udvalget får sagen på dagsordenen til udvalgets møde i juni.

Faktuelle forhold

De mest almindelige driftsformer for botilbud til voksne er: kommunalt drevet botilbud, regionalt drevet botilbud og privat botilbud.

Der findes også mindre almindelige driftsformer og alternativer til botilbud:

Gribskov Kommune har som den eneste kommune udliciteret driften af et kommunalt botilbud til en privat aktør.

Nogle friplejehjem tilbyder friplejeboliger til borgere, der er i målgruppe for et botilbud. Friplejeboliger er et privat alternativ til plejeboliger. Enhver boligsøgende, som kommunen har visiteret til en plejebolig eller en lignende boligform (herunder botilbud), kan vælge at leje en friplejebolig.

Kommunen kan ændre driftsform i et kommunalt drevet botilbud ved at udlicitere driften af botilbuddet til en privat aktør eller ved at sælge den kommunale ejendom, der huser botilbuddet, til en privat aktør, der ønsker at drive botilbuddet videre som privat botilbud.

Administrationens vurdering

De tre driftsformer kommunalt botilbud, udliciteret drift og privat botilbud adskiller sig i forhold til styringen af både pris og kvalitet. I skemaet herunder er en oversigt over de vigtigste forskelle:

	Kommunalt botilbud	Udliciteret drift af kommunalt botilbud	Privat botilbud
Ejer/lejer af bygninger	Kommune	Kommune	Privat aktør
Beslutninger om målgruppe, antal pladser og lukning	Kommune	Kommune	Privat aktør
Tilsyn med socialfaglig kvalitet	Socialtilsynet	Socialtilsynet	Socialtilsynet
Tilsyn med sundhedsfaglig kvalitet	Styrelsen for patientsikkerhed	Styrelsen for patientsikkerhed	Styrelsen for patientsikkerhed
Økonomisk tilsyn	Socialtilsynet	Socialtilsynet	Socialtilsynet
Beslutninger om takst	Kommune	Kontrakt kommune-privat aktør	Privat aktør
Rammer for takstændring	KKR rammeaftale	KKR rammeaftale	Fri konkurrence

De følgende afsnit beskriver konsekvenserne af disse forskelle.

Kommunalt botilbud

Organisering og kvalitet

I kommunale botilbud er det Byrådet, der har beslutningskompetence til at åbne og lukke botilbud og pladser i botilbuddene. Det er Byrådet, der har ansvaret for at eje eller leje bygninger og for organisering, personale og faglig kvalitet i botilbuddet. Administrationen udfører de politiske beslutninger gennem sin ledelsesbeføjelse fra direktionsniveau til ledere og medarbejde i botilbuddet.

Socialtilsynet fører årligt tilsyn med den faglige kvalitet og økonomisk bæredygtighed i tilbuddet. Styrelsen for patientsikkerhed fører tilsyn med den sundhedsfaglige kvalitet i botilbud, der bliver udtrukket til tilsyn.

Økonomi

Byrådet har kompetencen til at beslutte taksterne i de kommunale botilbud. Alle kommunerne i hovedstadsområdet har indgået en rammeaftale gennem KKR Hovedstaden, hvori kommunerne har aftalt fælles spilleregler for udgiftsudviklingen i botilbud. Kommunen må ikke hæve udgifterne i kommunens botilbud samlet set, ud over det niveau, der er aftalt i KKR rammeaftalen. Derudover skal kommunen følge de principper for takstberegningen, som er fastsat i takstbekendtgørelsen. For eksempel hvis et botilbud har et mer- eller mindreforbrug over 5 pct. af botilbuddets driftsomkostninger, skal kommunen hæve eller sænke taksten senest 2 år efter det år, som mer- eller mindreforbruget vedrører.

I de kommunale botilbud har kommunen risikoen ved driftsudfordringer fx langtidssygemeldinger eller ledige pladser. I Gribskov Kommune er botilbuddene organiseret som virksomheder, der overfører og akkumulerer mer- eller mindreforbrug på tværs af årene. Har et botilbud oparbejdet et akkumuleret merforbrug, bliver det nedbragt i år med mindreforbrug.

Udliciteret drift

Organisering og kvalitet

Gribskov Kommune har udliciteret driften af det kommunale botilbud Kirkeleddet til en privat aktør. Byrådet har samme beslutningskompetence og ansvar for driften i botilbuddet Kirkeleddet, som i de kommunale botilbud. Administrationen har ingen ledelsesbeføjelse overfor ledere og medarbejdere i botilbuddet. Kommunen har i stedet en kontrakt med den private aktør, der fastlægger, hvordan den private aktør skal udføre de politiske beslutninger om botilbuddets drift, herunder hvordan nye politiske beslutninger kan ændre på kommunens krav til den private aktør. Byrådet kan i sidste instans opsig kontrakten med den private aktør, hvis botilbuddet ikke lever op til kontraktens krav til kvaliteten i botilbuddet.

Socialtilsynet og Styrelsen for patientsikkerhed fører samme tilsyn som i kommunale botilbud.

Økonomi

KKR rammeaftalen gælder også for botilbud, hvor driften er udliciteret til en privat aktør. Har kommunen et mer- eller mindreforbrug over 5 pct. på driften af botilbuddet, skal kommunen hæve eller sænke taksten. Udgifterne til botilbud med udliciteret drift skal også regnes med, når kommunen opgør om taksterne i kommunens botilbud samlet set stiger inden for det niveau, der er aftalt i KKR rammeaftalen.

Botilbuddet Kirkeleddet udgør også en virksomhed i kommunen, hvor kommunens mer- eller mindreforbrug ved drift af botilbuddet bliver akkumuleret på tværs af årene. Har denne kommunale virksomhed oparbejdet et akkumuleret merforbrug, bliver det nedbragt i år med mindreforbrug, på samme måde som det sker for botilbud med kommunal drift.

Den væsentligste forskel mellem kommunal og udliciteret drift er, at den private aktør afholder risiko ved driftsudfordringer i botilbud med udliciteret drift. Kommunen har dermed stor sikkerhed for, hvilke udgifter kommunen har til drift af botilbuddet.

Private aktører tager højde for de økonomiske risici i deres pristilbud, når de byder på driften af et kommunalt botilbud i kommunens udbud.

I kontrakten for drift af botilbuddet Kirkeleddet, der løb fra 2013 til 2023, tog kommunen risikoen for tomgang ud over 20 pct. tomme pladser. I den gældende kontrakt for drift af botilbuddet Kirkeleddet har kommunen ikke tilbudt belægningsgaranti, men forventer, at den private aktør kan tilpasse omkostningerne til variationer i belægningen.

Privat botilbud

Da Gribskov Kommune genudbød driften af botilbuddet Kirkeleddet, var kommunen i dialog med flere forskellige af de større selskaber og fonde, der driver private botilbud i Danmark. Flere private aktører var interesserede, men ønskede et større handlerum, end det var muligt inden for rammerne af en udliciteret drift. Disse aktører valgte derfor ikke at byde på kontrakten. Administrationen kender ikke på nuværende tidspunkt til kommuner, der har erfaring med at overdrage ejerskabet af et botilbud til en privat aktør.

Organisering og kvalitet

I private botilbud er det den private aktør selv, der træffer beslutning om at åbne og lukke botilbud samt om antallet af pladser. Det er den private aktør selv, der har ansvar for bygninger, organisering, personale og faglig kvalitet.

Socialtilsynet og Styrelsen for patientsikkerhed fører samme tilsyn med kvaliteten i både private og kommunale botilbud.

Økonomi

I private botilbud er det den private aktør selv, der fastsætter taksterne.

Kommunernes Landsforening (KL) undersøgte i 2022 udviklingen i kommunernes udgifter til botilbud. KL så, at kommunernes udgifter til pladser i kommunale botilbud steg med 200 mio. kr. i perioden 2018-2021, udgifterne til pladser i regionale botilbud steg med 300 mio. kr., og udgifterne til pladser i private botilbud steg med 1,3 mia. kr. i perioden.

For at blive klogere på udviklingen gennemførte KL en analyse i samarbejde med 22 kommuner. Analysen viste, at de stigende udgifter til private botilbud både skyldes en stigning i antallet af modtagere af private botilbud og en stigning i prisen pr. modtager. Prisen pr. fuldtidsmodtager af private botilbud var steget med 21 pct. fra 2018 til 2021. Til sammenligning steg prisen på kommunale og regionale tilbud med 5-6 pct. i samme periode.

Tidsperspektiver ved udbud

Administrationen anvendte i perioden medio 2021-ultimo 2023 et halvt årsværk til arbejdet med udbud og implementering af ny kontrakt for botilbuddet Kirkeleddet. Byrådet besluttede i budget 2024 en administrativ besparelse, der for socialområdet særligt er udmøntet på videreudvikling af kontraktstyring og hastighed i udbud. Inden for den nuværende økonomiske ramme kan administrationen omprioritere ressourcer fra et planlagt udbud af sociale indsatser til børn og voksne, der bor i eget hjem, bl.a. afløsning, aflastning og støtte i hjemmet, til fordel for udbud af en kontrakt om fuld drift af et botilbud.

Kommunen afsluttede i 2023 et udbud af fuld drift af botilbuddet Kirkeleddet. Et nyt udbud kan tage udgangspunkt i de politiske beslutninger, der blev truffet om dette udbud i perioden 2021-2022, og en del af udbudsmaterialet kan genbruges. Derfor er det muligt for administrationen inden for den nuværende økonomiske ramme at planlægge og gennemføre et nyt udbud med 1/5 årsværk inden for samme tidsramme på halvandet år, som ved udbuddet af botilbuddet Kirkeleddet.

Bilag 1 på dette dagsordenspunkt indeholder en skitse for en tids- og procesplan for et udbud af fuld drift af et kommunalt botilbud. Skitsen tager udgangspunkt i, at et udbud i videst muligt omfang genanvender det udbudsmateriale, der blev udarbejdet i perioden 2021-2023 ved forberedelserne af udbuddet om botilbuddet Kirkeleddet.

Administrationens anbefaling

Administrationen anbefaler udvalget at give input til, om udvalget ønsker, at administrationen arbejder videre med udvikling af driftsformer for kommunens botilbud og i så fald, om administrationen skal arbejde videre med enten udlicitering eller med at undersøge mulighederne for overdragelse til privat drift.

Lovgrundlag

Serviceoven, LBK nr 67 af 22/01/2024 og senere ændringer

Takstbekendtgørelsen, BEK nr. 348 af 04/04/2024

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning

1. Input givet.

Bilag

General procesplan for udbud

Punkt 27: Magtanvendelse på social- og sundhedsområdet 2023

27.66.00-P05-1-24

Resume

I sagen får Udvalget for Ældre, Social og Sundhed en orientering om udviklingen i antallet af magtanvendelser på social- og sundhedsområdet. Der er lovkrav om, at kommunalbestyrelsen skal modtage denne orientering en gang om året. Kommunen har haft stort fokus på undervisning for at sikre medarbejdernes kendskab til reglerne om magtanvendelse og arbejdsgangene for indberetning. Blandt andet derfor er der en stigning i antallet af magtanvendelser, der bliver indberettet. Derudover handler en stor del af indberetningerne i 2023 om færre end 3 borgere, som både forvaltningen og borgerens plejecenter har en stærk faglig opmærksomhed på.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed skal årligt orienteres om udviklingen i antallet af magtanvendelser overfor de voksne borgere, som kommunen er ansvarlig for, jf. bekendtgørelse nr.1239 af 22. november 2019 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten (...) § 15, stk. 2.

Hvad er magtanvendelse?

Der er tale om en magtanvendelse, hvis fagpersoner i arbejdet med en borger gennemfører et indgreb, som borgeren ikke giver eller ikke kan give samtykke til. Målgruppen for reglerne om magtanvendelse er voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand mv. Det er typisk borgere, som bor på et botilbud eller et plejecenter.

Udgangspunktet er, at fagpersoner ikke skal anvende magt. I nogle situationer kan personalet dog være nødt til akut at gribe ind i borgerens ret til selv at bestemme for at passe på borgeren eller på andre. Det kan fx være en situation, hvor borgeren under en gåtur går ud på en vej, og personalet er nødt til at tage fat i borgeren for at hjælpe borgeren ind på fortovet. Ud over den slags akutte magtanvendelser er der også mulighed for at søge om anvendelse af magt. Det kan fx være en ansøgning om at bruge stofseler for at forhindre, at en borger falder ud af sin kørestol, eller særlige døråbnere for at forhindre borgere, der ikke selv kan finde hjem, i at forlade botilbuddet eller plejecentret ubemærket. Hvilke typer af magt, fagpersoner må anvende, er reguleret i Servicelovens kapitel 24 - 24d.

Både akutte og ansøgte magtanvendelser skal indberettes til borgerens handlekommune og til Socialtilsynet eller tilsynskommunen. På baggrund af indberetningen tager administrationen stilling til, om der skal laves en ny handleplan for borgeren, herunder om der skal gives mere støtte til borgeren mm., så fremtidig brug af magt kan undgås eller minimeres. I Gribskov Kommune sker det i tæt samarbejde med juristerne på henholdsvis social- og sundhedsområdet. Indberetningen af magtanvendelser er dermed vigtig for, at vi løbende kan følge med i, om et tilbud eller plejecenter kan varetage borgernes støttebehov, eller om der er behov for et andet tilbud, supplerende støtte e.l. Der er desuden meget vigtig læring at hente for personalet på botilbud og plejecentre i indberetninger af magtanvendelser og opfølgningen på dem.

Udviklingen i antal indberetninger om magtanvendelser

Tabellen herunder viser antallet af indberetninger om magtanvendelser i 2021-2023 overfor de voksne, som Gribskov Kommune er ansvarlig for. Tabellen er opdelt i de typer af magtanvendelser, som er tilladt efter serviceloven, og hvor der har været indberetninger i 2021-2023.

Type af magtanvendelse	Antal magtanvendelser		
	2021	2022	2023
Akutte magtanvendelser			
Fastholdelse mv. § 124d	11	36	23
Kortvarig fastholdelse i forbindelse med personlig hygiejne af borgere med demens § 136c	0	0	111
Ansøgte magtanvendelser			
Særlige døråbnere § 125	0	0	1
Stofseler § 128	0	6	3
Tryghedsskabende velfærdsteknologi § 128a	0	0	1
Låsning og sikring af yderdøre og vinduer § 128c	1	1	2
Flytning uden samtykke § 129	0	1	3
Fastholdelse mv. af borgere med demens § 136 d	0	0	1
Flytning uden samtykke af borgere med demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse § 136f	0	1	1
Besøgsrestriktioner § 137b	0	1	0
I alt	12	46	146

I 2023 var der samlet 146 indberetninger om magtanvendelse, hvoraf 134 handlede om akut magtanvendelse. Det er en markant stigning fra 2021 og 2022. Stigningen skyldes især et stort antal indberetninger i 2023 om kortvarig fastholdelse i forbindelse med personlig hygiejne af borgere med demens. Det drejer sig om under 3 borgere. Plejecenter og administrationen har i fællesskab en stærk faglig opmærksomhed på de pågældende borgere og på at sikre, at der ikke foretages magtanvendelser, som ikke er nødvendige for at sikre borgernes omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Derudover kan stigningen skyldes et øget fokus på reglerne om indberetning af magtanvendelser, blandt andet som følge af undervisning på alle Gribskov Kommunes botilbud og plejecentre.

Ud over de magtanvendelser, der fremgår af tabellen, har der i 2023 været en enkelt magtanvendelse på udvalgets område, hvor betingelserne for at foretage magtanvendelsen ikke var opfyldt. Det drejer sig konkret om, at en medarbejder fejlvurderede en situation og fastholdt borgeren, selvom det ikke var nødvendigt. Der er efterfølgende fulgt nøje op på episoden med inddragelse af personalet og den lokale arbejdsmiljøgruppe, så dette ikke gentager sig.

Forhold af betydning for antallet af indberettede magtanvendelser

Flere forskellige forhold kan påvirke antallet af indberettede magtanvendelser, for eksempel følgende:

- *Borgernes udfordringer og adfærd:* Jo færre borgere på et botilbud eller plejecenter, der er udadreagerende i en grad, hvor der er behov for magtanvendelser, desto færre magtanvendelser.
- *Matchet mellem borgeren og botilbuddet/plejecenteret og den tilbudte hjælp og støtte:* Hvis botilbuddet/plejecenteret ikke kan varetage borgerens behov eller tilbyde den nødvendige støtte, kan det betyde flere magtanvendelser.
- *Fagpersonernes fokus på pædagogisk løsning af konflikter:* Når personalet på botilbuddene/plejecentrene har stort fokus på pædagogiske løsninger af konflikter og lykkes med det, er der mindre behov for at anvende magt.
- *Fagpersonernes opmærksomhed på at indberette magtanvendelser:* Et lavt antal indberettede magtanvendelser kan skyldes manglende kendskab til reglerne om magtanvendelse hos fagpersoner på botilbuddene/plejecentrene og i myndighed.

Tiltag for at sikre borgernes retssikkerhed

Administrationen har løbende fokus på at sikre borgerens retssikkerhed, også i forbindelse med magtanvendelser. Det kommer blandt andet til udtryk ved følgende tiltag:

- Juristerne på socialområdet og sundhedsområdet er tovholdere på området og samarbejder tæt med både rådgivere og kommunens egne botilbud samt visitation og plejecentrene.
- Gribskov Kommune har opdaterede retningslinjer og arbejdsgangsbeskrivelser med tydelige roller og ansvar til brug for medarbejdere (både på botilbud/plejecentre og myndighed).
- Fortsat fokus på behov for undervisning af personale (både på botilbud/plejecentre og myndighed) for at sikre medarbejdernes kendskab til reglerne om magtanvendelse og arbejdsgangene for indberetning.
- Tæt sparring mellem rådgivere/demenskonsulent, demenskoordinator og juristerne i forhold til at vurdere, om en borger modtager den rette støtte og er bosat det rette sted.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed

1. at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Punkt 28: Beredskabsplan ved konkurser i hjemmeplejen

27.39.04-G01-2-20

Resume

Administrationen fremlægger i denne sag en revideret beredskabsplan for konkurser hos private leverandører af hjemmepleje. Udvalget får beredskabsplanen til orientering, idet administrationen ifølge delegationsplanen er besluttende instans for denne plan.

Sagsfremstilling

Indledning

Kommunens beredskab i forbindelse med mulige konkurser i hjemmeplejen fastlægges i en beredskabsplan, som beskriver indholdet i det akutte beredskab ved konkurser i hjemmeplejen. Herudover stilles der en række krav i det godkendelsesmateriale, som de private leverandører skal leve op til, når de søger godkendelse som fritvalgsleverandører i kommunen. Disse krav er også en del af beredskabet, da de bidrager til at forebygge konkurser.

Beredskabsplanen

Kommunalbestyrelsen skal ifølge Lov nr. 559 af 29. maj 2018 udarbejde en skriftlig beredskabsplan med retningslinjer for, hvordan en konkurs hos en privat leverandør skal håndteres. Beredskabsplanen skal sikre, at kommunalbestyrelsen er forberedt, og at borgerne dermed berøres mindst muligt af en eventuel konkurs.

Kommunen fik allerede en beredskabsplan i 2016, altså tidligere end der opstod lovkrav om dette. Gribskov Kommune fik den 1. december 2019 en kommunal hovedleverandør af hjemmepleje.

Beredskabsplanens fokus er på det akutte og praksisnære beredskab, som sikrer, at borgerne i så stort omfang som muligt får den hjælp, de har behov for og er visiteret til. De overordnede mål med beredskabsplanen er således at sikre:

- at leveringen af hjemmepleje/madservice kan fastholdes med ingen eller så få forsinkelser som muligt
- at borgernes frie valg så hurtigt som muligt genetableres

Hvis det på grund af manglende personaleressourcer ikke er muligt at fastholde leveringen af hjemmepleje til de borgere, der rammes af konkursen, skal beredskabet sikre levering af de indsatser, som ikke kan udsættes, samt så meget som muligt af de øvrige indsatser i prioriteret rækkefølge. Hvis manglen på personaleressourcer er meget stort, kan der blive behov for, at der prioriteres på tværs af alle borgere i kommunen i en form for nødberedskab for at sikre, at alle borgere kan modtage de mest nødvendige indsatser i prioriteret rækkefølge.

Beredskabsplanen tager udgangspunkt i det scenarie, hvor en konkursramt leverandør stopper driften med øjeblikkelig virkning eller med meget kort varsel og ikke kan medvirke til at lette overgangen mellem leverandører. Planen gælder alle ydelser, som leveres af private leverandører til borgerne i henhold til Servicelovens §§ 83 stk 1, 2 og 3 - dvs. personlig pleje, praktisk hjælp og madservice. Beredskabsplanen beskriver, hvordan beredskabet (den gruppe, der handler) skal sammensættes, hvad det skal undersøge, og hvilke handlinger det skal igangsætte.

Kernepunkter i planen er:

- At undersøge, hvorvidt det er muligt at få overdraget forskellig information fra konkursboet til kommunen, eksempelvis kørelister
- At undersøge mulighederne for, at den konkursramte virksomhed eller dele af den hurtigt kan genoptage driften, eventuelt imod garantistillelse i form af løngaranti for de medarbejdere, der fortsætter arbejdet.
- At sikre, at de øvrige private leverandører inddrages i sikring af leverance til de borgere, der er ramt af konkursen
- At undersøge, om der i en kortere periode er behov for at prioritere, hvilke indsatser der kan leveres til de berørte borgere, eller om der ligefrem er behov for et nødberedskab, for at alle borgere kan modtage de indsatser, der ikke kan udsættes.
- At sikre en hurtig og præcis kommunikation til borgerne om den opståede situation, og hvad kommunen agter at gøre, for at undgå at unødvendig utryghed opstår.

Beredskabsplanen er fremadrettet udformet som et dynamisk dokument, der løbende vil blive ajourført. Den løbende ajourføring vedrører, hvilke personer der beklæder de nøgleposter, der beskrives i beredskabsplanen, og hvilke private fritvalgsleverandører kommunen har kontrakt med. Hertil kan komme rettelser vedrørende strukturelle ændringer i hjemmeplejen eller ændringer i bindende statslige regler som påvirker beredskabsplanens udformning.

Den reviderede beredskabsplan er ændret, så den er mere handlingsorienteret og operationel. Derudover er den udbygget med håndtering af konkurs for andre ydelser - herunder tøjvaskservice og madservice. Da layout mv. er markant ændret, har det ikke været muligt at markere ændringer. For god ordens skyld er både den gamle og den nye beredsskabsplan vedlagt som bilag.

Hvor mange borgere skal have hjælp ved konkurs?

Tabellen nedenfor viser, hvor mange borgere Helhedsplejen og kommunens private leverandører leverer indsatser til.

Tabel 1: Leverandører i hjemmeplejen

	Personlig Pleje	Praktisk hjælp	Hovedtotal
Helhedsplejen	386	474	652
Helhedsplejen 1 Nord	125	152	211
Helhedsplejen 2 Midt	84	113	158
Helhedsplejen 3 syd	90	118	145
Helhedsplejen 4 Vest	87	91	138
Private leverandører	170	376	429
Dansk Omsorgspleje	82	162	181
Det skønne liv/CCC	70	184	209
Din Særlige Pleje	8	21	26
Nordens pleje	10	9	13
Hovedtotal	556	850	1.081

Tabel 2: Vedr. madservice og tøjvask på vaskeri

	Unikke borgere
Madservice	
Det Danske Madhus	229
Elis A/S	
Tøjvask på vaskeri	104

Det fremgår af tabel 1, at 429 ud af 1.081 borgere, der modtager hjemmepleje, modtager hjemmepleje fra en privat leverandør. De to største private leverandører har en størrelse, der er sammenlignelig med det antal borgere, der får hjemmepleje fra Helhedsplejens distrikter. Skulle en stor leverandør gå konkurs, er der tale om en betydelig opgave at sikre alle borgere fortsat hjemmepleje. Mens opgaven er mere beskednen, hvis en af de små leverandører måtte gå konkurs.

Det fremgår af tabel 2, at der kun er én leverandør, der leverer henholdsvis madservice og tøjvask på vaskeri. Det frie valg sikres i begge tilfælde ved muligheden for at benytte fritvalgsbevis. Der er ikke nogen kommunal leverandør eller andre private leverandører med kontrakt med kommunen, der kan levere madservice eller tøjvask på vaskeri, hvis leverancerne af disse ophørte ved en konkurs. Kommunens muligheder for at sikre fortsatte leverancer til borgerne er at indgå midlertidige kontrakter med eksterne leverandører, der kan fortsætte leveringerne til borgerne, indtil fritvalg igen kan sikres igennem at udbyde opgaven.

Videre proces

Beredskabsplanen er som nævnt tiltænkt håndtering af en aktuel konkurs for at sikre fortsat leverance til borgerne.

Administrationen vil inddrage eventuelle skærpelser i krav til leverandører og tilpasninger i indretning af fritvalg i arbejdet med ny godkendelsesmodel.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. At tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Bilag

Beredskabsplan vedrørende konkurser i hjemmeplejen 2024

Beredskabsplan ved konkurser i hjemmeplejen 2016

Punkt 29: Meddelelser

00.22.04-P35-9-21

Sagsfremstilling

Mødemeddelelser eller anden form for orientering bliver behandlet under dette punkt.

Indstilling

Administrationen indstiller til Udvalget for Ældre, Social og Sundhed:

1. at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Der var følgende mødemeddelelser:

- Orientering om udvalgets besøg på Mødestedet
- Status på midlertidige pladser på socialområdet
- Planlægning af udvalgets besøg af Helhedsplejen

1. Taget til efterretning

Mødestart: Kl .17.23

Mødeslut: Kl. 19.37

Punkt 30: Elektronisk underskrift af mødeprotokol

00.22.04-P35-4-22

Sagsfremstilling

For hvert udvalg føres en protokol, hvori udvalgets beslutninger indføres. Beslutningsprotokollen underskrives efter hvert møde af de medlemmer, der har deltaget i mødet (Kommunestyrelsesloven, § 20 stk. 3).